

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca Rzecznika Praw Pacjenta
Izabela Jakubczak-Rak

RzPP-ZZP-073-9-1/KAS/2013

Warszawa,.....**06.05**.....2013 r.

K O P I A

Pan
Stanisław Chmielewski
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Działając na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*¹, zwracam się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska czy rodzic, któremu na podstawie art. 107 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. *Kodeks rodzinny i opiekuńczy*² (dalej: k.r.o.) została ograniczona władza rodzicielska do określonych obowiązków i uprawnień w stosunku do osoby dziecka, posiada uprawnienia przysługujące przedstawicielowi ustawowemu dziecka, o których mowa w przepisach ustawy *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*, na przykładzie poniżej przedstawionej sprawy:

Do Biura Rzecznika Praw Pacjenta wpłynęła skarga ojca małoletniego dziecka, m.in. w związku z odmową udostępnienia mu dokumentacji medycznej syna przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych oraz braku pełnej informacji o stanie zdrowia jego syna, proponowanych oraz możliwych metodach leczniczych oraz dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania. Tym samym, działając na podstawie art. 50 ust. 1 ww. ustawy zostało wszczęte

¹ tj. Dz.U. z 2012 r., poz. 159

² Tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 788

KIEROWNIK ZESPOŁU
ds. Zdrowia Psychicznego

Grzegorz Błażewicz
06.05.2013

ZESPÓŁ
ds. ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Katarzyna Szczętowska
06.05.2013

postępowanie wyjaśniające w zakresie art. 6 ust. 1, art. 9 ust. 2 oraz art. 23 w zw. z art. 26 ust. 1 ww. ustawy. W toku prowadzonego postępowania ustalono, że na podstawie art. 107 k.r.o. Wnioskodawcy została ograniczona władza rodzicielska. W wyroku Sądu Okręgowego Wydział Cywilny Rodzinny wskazano, że wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim powierzono matce dziecka, natomiast Wnioskodawcy zapewniono prawo do współdecydowania o istotnych życiowych sprawach dotyczących dziecka, m.in. sposobu leczenia.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych udostępnia dokumentację medyczną pacjentowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu, bądź osobie upoważnionej przez pacjenta. Należy również podnieść, iż prawo pacjenta (lub w przypadku małoletniego – prawo jego przedstawiciela ustawowego) do dokumentacji medycznej dotyczącej jego stanu zdrowia oraz udzielonych mu świadczeń zdrowotnych jest ściśle związane z prawem do informacji, o którym mowa w art. 9 ww. ustawy. Na podstawie art. 9 ust. 2 ww. ustawy pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, lub jego ustawowy przedstawiciel mają prawo do uzyskiwania od lekarza przystępnej informacji w zakresie określonym przez ww. przepis.

Na podstawie art. 98 § 1 k.r.o. rodzice są przedstawicielami ustawowymi dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską (...). Tym samym, art. 98 k.r.o. stwarza umocowanie do działania w imieniu dziecka, a więc przedstawicielstwo ustawowe, o którym mowa w art. 96 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny*³. Na podstawie art. 107 § 1 k.r.o. jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom żyjącym w rozłączeniu, sąd opiekuńczy może ze względu na dobro dziecka określić sposób jej wykonywania. Sąd może powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, ograniczając władzę rodzicielską drugiego do określonych obowiązków i uprawnień w stosunku do osoby dziecka (...), o czym stanowi art. 107 § 2 k.r.o. Zgodnie z art. 93 § 1 k.r.o. władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom. Z kolei, zgodnie z art. 93 § 2 k.r.o. jeżeli wymaga tego dobro dziecka, sąd w wyroku ustalającym pochodzenie dziecka może orzec o zawieszeniu, ograniczeniu lub pozbawieniu władzy rodzicielskiej jednego lub obojga rodziców. Przepisy art. 107 i art. 109-111 stosuje się odpowiednio. Jak podaje się w piśmiennictwie „logiczną konsekwencją wspólnego wykonywania przez rodziców władzy rodzicielskiej jest obowiązek uzgadniania między nimi sposobu

³ Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.

wychowania dziecka i załatwiania jego spraw.”⁴ Z dokonanych w toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego ustaleń wynika, że pomiędzy rodzicami nie ma zgody co do sposobu leczenia ich syna.

Powyższa sprawa, w części dotyczącej skargi bezpośrednio na lekarza zatrudnionego w podmiocie udzielającym świadczeń zdrowotnych małoletniemu dziecku Wnioskodawcy, jest również prowadzona przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej przy Okręgowej Izbie Lekarskiej. Z przekazanej przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej informacji wynika, że prowadzone przez niego postępowanie znajduje się na etapie czynności sprawdzających (m.in. w przedmiocie zweryfikowania posiadanej przez Wnioskodawcę władzy rodzicielskiej nad małoletnim).

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie proszę o opinię w następujących kwestiach:

1. Czy w związku z posiadaniem przez ojca prawem do współdecydowania w istotnych sprawach dotyczących dziecka (ograniczona władza rodzicielska) – w tym odnośnie jego leczenia – jest on osobą uprawnioną do dostępu do dokumentacji medycznej jego syna (art. 26 ust. 1 ustawy o *prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*) oraz otrzymywania informacji, o której mowa w art. 9 ust. 1 ww. ustawy (prawa te przysługują przedstawicielowi ustawowemu)?
2. Czy wskazane wyżej prawa przysługują mu na równi z matką dziecka, której powierzono wykonywanie władzy rodzicielskiej?
3. Czy udostępnienie ojcu dokumentacji medycznej dziecka przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych wymaga wyrażenia przez matkę dziecka zgody?

Mając na uwadze fakt, iż niniejsze stanowisko jest niezbędne dla rozpatrzenia przedmiotowej sprawy, będę zobowiązana za przesłanie opinii.

ZASTERCA
RZECZNIKA PRAW PACJENTA
Izabela Jakubczak-Rak

⁴ Red K. Piasecki *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, wyd. 4 Warszawa 2009, str. 742

